

Trump, toll og sjømat – status i forkant av «Liberation day 2.0»

Den midlertidige tollreduksjonen for de varslede landspesifikke tollsatsene nærmer seg utløpsdato 9. juli 2025. I den forbindelse deler Sjømatrådet en oppdatert status om situasjonen slik den står i dag.

Bilaterale forhandlinger mellom USA og en rekke land pågår fortsatt. Det er foreløpig uklart om, og eventuelt hvilke avtaler som vil være på plass innen 9. juli, eller om overgangsordningen vil forlenges. Som en del av bildet har Kina truet med reaksjoner mot land som inngår handelsavtaler med USA, dersom en slik handelsavtale negativt påvirker handelen med Kina.

Forlenges overgangsordningen vil gjeldene tollsats på 10 prosent fortsatt være gjeldende. Dersom ingen ny avtale inngås, kan varslede økninger i landspesifikke tollsatser, blant annet 15 prosent for Norge eller 20 prosent for EU, kunne tre i kraft samme dag.

Dersom de landspesifikke tollsatsene til USA iverksettes, vil de gjelde for alle varer som passerer grensen 9. juli eller senere – det gis altså ikke unntak for varer i transitt.

Kina og USA – status på tollsatser etter ny avtale

Etter tolløkninger i april 2025 inngikk Kina og USA 14. mai en avtale om lavere tollsatser. I juni ble løsningen videreført som del av en rammeavtale, og satsene gjelder nå på ubestemt tid. USA har gitt Kina toll på 10 prosent, i tillegg til fentanyl toll (20 prosent) og Section 301-toll (25 prosent). Sjømat fra Kina ilegges enten 30 prosent eller 55 prosent toll, avhengig av produkt.

Fryst torskefilet har unntak fra 301-toll og ilegges 30 prosent. Fryst hysefilet har unntak til 31. august og har samme sats. Kina har på sin side beholdt 10 prosent toll på amerikanske varer.

Avtale mellom USA og Storbritannia

Den 8. mai 2025 kunngjorde Storbritannia og USA en avtale med mål om å redusere tollsatser og styrke det økonomiske samarbeidet mellom de to landene. Avtalen er formelt kjent som U.S.-UK Economic Prosperity Deal (EPD). Dette dokumentet er ikke juridisk bindende, noe som betyr at det ikke er en formell frihandelsavtale.

Det er viktig å merke seg at en generell 10 prosent toll på britiske varer til USA fortsatt gjelder, men at avtalen har en klausul om at det skal forhandles om preferensielle tollsatser og kvoter på varer.

Status for resterende markeder

Med unntak av Canada og Mexico som i dag har nulltoll på de fleste varer som følge av USMCA-avtalen. Ilegges i dag varer fra alle andre markeder, inkludert Norge, en tilleggstoll på 10 prosent, i tillegg til eksisterende sektorspesifikke satser.

Følgende land er underlagt sanksjoner noe som gjør at de ikke har landspesifikke tollsatser: Russland, Venezuela, Somalia, Cuba, Vest-Sahara, Burkina Faso, Hviterussland og Nord-Korea.

Havneavgifter på kinesiskbygde skip

USA har vedtatt en ny avgift på kinesiskbygde skip ved anløp til amerikanske havner. Avgiften trer i kraft fra 14. oktober 2025, og innføres gradvis over flere år. Tiltaket er hjemlet i Section 301 of the Trade Act of 1974. Dette tiltaket vil kunne påvirke kostnadsbildet ved bruk av kinesiskbygde skip i transatlantisk sjømattransport. Tiltakene er som følger.

- For kinesisk-eide eller -opererte skip påløper en avgift på \$50 per nettotonnasje (NT) per USA-reise (maks fem ganger årlig) fra oktober 2025, økende til \$140/NT innen april 2028
- For skip bygget i Kina uansett eier ilegges en avgift fra \$18 per NT (eller \$120 per container, dersom det gir høyere beløp) i 2025, økende til \$33/NT (eller \$250 per container) innen 2028

Tollsatser kjent ulovlige – saken ankes

USAs Court of International Trade (CIT) avsa 28. mai 2025 en dom som erklærte president Trumps «Liberation Day»-tollsatser ulovlige. Retten slo fast at presidenten overskred sin myndighet under International Emergency Economic Powers Act (IEEPA), og påla stans innen ti dager. Den 29. mai innvilget imidlertid U.S. Court of Appeals for the Federal Circuit et midlertidig nødopphold (*emergency stay*), som suspenderer gjennomføringen av dommen inntil videre.

Dette betyr at den generelle 10 prosent tilleggstollen – samt øvrige tollsatser hjemlet i IEEPA – opprettholdes midlertidig mens saken behandles i ankesystemet.

Partene leverte sine skriftlige innlegg i løpet av juni, og ankebehandlingen vil pågå utover høsten 2025. Det er foreløpig ikke fastsatt dato for muntlig høring eller forventet domsavsigelse. Behandling av saken kan strekke seg over tid.

Vi tar gjerne imot innspill på tema og problemstillinger dere ønsker belyst fra Sjømatrådet. Ikke nøl med å ta kontakt med oss

Referanseliste

Det hvite hus. (2025, april). *Regulating Imports with a Reciprocal Tariff to Rectify Trade Practices that Contribute to Large and Persistent Annual United States Goods Trade Deficits*. Hentet 2. mai 2025 fra <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/regulating-imports-with-a-reciprocal-tariff-to-rectify-trade-practices-that-contribute-to-large-and-persistent-annual-united-states-goods-trade-deficits/>

Office of the United States Trade Representative. (2025, 8. mai). *US-UK Joint Statement on Economic Partnership Dialogue*. Hentet fra https://ustr.gov/sites/default/files/files/Press/fs/USprosent20UKprosent20EPD_050825_FINALprosent20revprosent20v2.pdf

Office of the United States Trade Representative. (2025, 17. april). Seksjon 301-undersøkelse av Kinas handlinger, politikk og praksis knyttet til maritim sektor, logistikk og skipsbygging; avgjørelse og tiltak. Hentet 23. juni 2025 fra <https://ustr.gov/sites/default/files/files/Press/Releases/2025/301prosent20Shipsprosent20prosent20Actionprosent20FRNprosent204-17.pdf>

Office of the United States Trade Representative. (2025, 12. juni). Felles erklæring om rammeavtale i handels-, økonomi- og råvarespørsmål mellom USA og Kina. Hentet 23. juni 2025 fra <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2025/05/joint-statement-on-u-s-china-economic-and-trade-meeting-in-geneva/>

Reuters. (2025, 11. juni). *Trump tariffs may remain in effect while appeals proceed, US appeals court rules*. Hentet 23. juni 2025 fra <https://www.reuters.com/world/us/trump-tariffs-may-remain-effect-while-appeals-proceed-us-appeals-court-decides-2025-06-11/>

The White House. (2025, mai). *Joint Statement on U.S.-China Economic and Trade Meeting in Geneva*. Hentet fra <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2025/05/joint-statement-on-u-s-china-economic-and-trade-meeting-in-geneva/>

U.S. Customs and Border Protection. (2025, 31. mai). *Updated Guidance for Entry of Goods Subject to Section 301 Duties Under Emergency Stay*. Hentet 2. juni 2025 fra https://content.govdelivery.com/bulletins/gd/USDHSCBP-3e2e66d?wgt_ref=USDHSCBP_WIDGET